

Houderijrichtlijnen Cluster 5b

Lori's (2)

Geslachten: Glossopsitta, Lorius, Neopsittacus,
Oreopsittacus, Phigys, Pseudeos,

2021

Document 2021 DE&W 36

© 2021 **Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers**

De NBvV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de teksten van deze monografie of de toepassing van de adviezen.

Printed on demand:

Bondsbureau **Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers**
Bergen op Zoom

Op het voorblad: *Pseudeos fuscata* – Dusky lori
Foto: © Martien Strijdveen

Inleiding

Eén van de pijlers van de Missie van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is:
Het bevorderen van een kennis- en informatieoverdracht naar haar leden toe, waardoor zij in staat kunnen zijn hun vogels hobbymatig en duurzaam te houden, met in achtneming van de normen en waarden op het gebied van de gezondheid en het welzijn van hun vogels.

De basiskennis die nodig is op een verantwoorde wijze kooi- en volièrevogels te houden is verwoord in het “Handboek Vogelverzorging” geschreven door de Commissie Dierenwelzijn –ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.
ISBN 978-90-582129-5-5.

Aanvullend op het Handboek Vogelverzorging zijn en worden voor veel vogelsoorten “Houderijrichtlijnen” geschreven.
Op basis van de praktijkervaringen van fokkers wordt extra aandacht besteed aan de huisvesting- en verzorgingsnormen die specifiek van toepassing zijn voor de beschreven vogelsoort.
Ook het verloop van het broedseizoen wordt beschreven.

De beschreven vogelsoorten zijn opgedeeld in clusters.
Deze indeling is afgeleid van de indeling in groepen zoals die in de avicultuur gebruikt worden.
Iedere cluster is ingericht in een vermelding van de orde, familie, geslacht en soort in een alfabetische volgorde van de wetenschappelijke namen.

In de praktijk is het vaak gewenst dat een vogelliefhebber bij het aanschaffen van een nog niet eerder gehouden vogelsoort, vooraf zo volledig mogelijk wordt geïnformeerd over de specifieke kennis die nodig is om op een verantwoorde wijze de vogelsoort te houden en of er mee te fokken.
Een houderijrichtlijn is hiervoor een goede informatiebron.

Alle verschenen houderijrichtlijnen zijn opgedeeld in clusters, beschikbaar op de website van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. www.nbv.nl

Onlosmakelijk verbonden met houderijrichtlijnen zijn huisvestingsrichtlijnen.
In bijlage A is een huisvestingsmatrix opgenomen voor vogelsoorten die behoren tot Cluster 5b.

Voorjaar 2020
Gereviseerd augustus 2021
Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving NBvV
Afdeling Educatie en kennisoverdracht
Henk van der Wal
Jan de Bruine

Inhoudsopgave cluster 5b

Orde: Psittaciformes

Familie: Psittacidae

Subfamilie: Loriinae = lori's

Algemene Houderijrichtlijn voor de Lori's		5
Geslacht Glossopsitta		
Glossopsitta concinna	Muskuslori	13
Geslacht Lorius		
Lorius chloorocercus	Groenstaartlori	21
Lorius domicella	Vrouwenlori	29
Lorius flavopalliatu garrulus	Geelmantellori	37
Lorius garrulus garrulus	Molukkenlori	47
Lorius hypoinochrous	Purperbuiklori	53
Lorius lory	Zwartkaplori	61
Lorius lory erythrothotax	Roodborstlori	69
Geslacht Neopsittacus		
Neopsittacus pullicauda pullicauda	Emerald Lori	77
Geslacht Oreopsittacus		
Oreopsittacus arfaki	Arfak- of Berglori	85
Geslacht Phigys		
Phigys solitarius	Gekraagde Lori	93
Geslacht Pseudeos		
Pseudeos fuscata	Witruglori	101
Bijlage A		
Huisvestingsmatrix voor vogelsoorten, opgenomen in cluster 5b		109

Algemene Houderijrichtlijn

Lori's

Cluster 5b

Doel van de algemene houderijrichtlijn voor Lori's.

Het doel van deze algemene houderijrichtlijn is het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met deze groep vogels, die wordt gerekend tot de kooi- en volièrevogels.

Dit vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze groep vogels gewaarborgd is als zij in een beschermde omgeving en een gecontroleerd milieu worden gehouden.

Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het soort eigen gedrag, het in stand houden van een goede welzijn en gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Soortspecifieke houderijrichtlijnen.

Naast deze algemene houderijrichtlijn zijn voor meerdere soorten afzonderlijke houderijrichtlijnen geschreven.

Deze zijn verzameld in het document Houderijrichtlijnen Cluster 5a t/m 5c Documentnummers 2020DE&W35 en 2020DE&W37

Taxonomie

In onderstaand overzicht zijn alleen de families en geslachten opgenomen van aantoonbaar in Nederland gehouden vogels, waarvoor houderijrichtlijnen beschikbaar zijn die behoren tot de subfamilie Loriinae = Lori's.

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittaculidae

Subfamilie Loriinae	Geslachten:	Soorten:
	Glossopsitta	1 soort
	Lorius	7 soorten
	Neopsittacus	1 soort
	Oreopsittacus	1 soort
	Phigys	1 soort
	Pseudeos	1 soorten

Land van herkomst

De landen van herkomst zijn in hoofdzaak Australië, Nieuw Zeeland, Nieuw Guinea, Melanesië, een deel van Indonesië, en eilanden in de Grote of Stille Oceaan.

Oorspronkelijke biotoop

Lori's komen voor in secundaire bossen in het middegebergte, maar ook in regenwouden, mangrovebossen en kokospalm plantages.

Als een Lori soort op een eiland voorkomt heeft het een beperkt verspreidingsgebied en daardoor is de kans op uitsterven aanwezig. De grootte van de populaties nemen af door de vangst voor de kooivogelhandel en ontbossing waarbij natuurlijk bos wordt omgezet in gebied voor agrarisch gebruik zoals bananenteelt.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Lori's zijn geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

Hierop is een uitzondering: De Eos histrio histrio, met als Nederlandse naamgeving de Roodblauwe lori is geplaatst op bijlage A.

Status IUCN Red List

De status op de IUCN Red List of Threatened Species geeft de mate van bedreiging op het voortbestaan van een vogelsoort aan. De gradaties die daarbij worden onderscheiden zijn uitgestorven (EX), uitgestorven in het wild (EW), kritiek = ernstig bedreigd (CR), bedreigd (EN), kwetsbaar (VU), gevoelig (NT), van bescherming afhankelijk (CD), niet bedreigd = veilig (LC).

Het is sterk afhankelijk van de soort welke gradatie van toepassing is.

De van toepassing zijnde status moet per soort vastgesteld worden en staat vermeld op de houderijrichtlijn van een beschreven soort.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Als vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, het groot brengen van de nakomelingen, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun dan nog aanwezige natuurlijke habitat. Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Lori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten kunnen zijn::

- Virale aandoeningen;
- Bacteriële en mycotische aandoeningen;
- Parasitaire aandoeningen;
- Voedingsgerelateerde stoornissen;
- Vederafwijkingen;
- Intoxicaties;
- Reproductiestoornissen;

¹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Overige voorkomende aandoeningen zoals:
jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdiertjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

Huisvesting

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Lori.

Lori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen. De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven. De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Lori's zijn sterk, maar om ze vorstvrij te houden is een lichte bijverwarming is aan te raden in de winter, terwijl de maximale temperatuur in de zomer niet hoger dan 35° C moet bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden.

In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volièr zelf tocht en vorstvrij is gebouwd.

Lori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Lori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren (dag)licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale (LED) TL buis voldoet hier aan.

Sociaal gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Lori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naartoe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Regenwoudvogels zoals Lori's zijn geen lange afstandvliegers. Wel zijn het behendige wendbare vliegers en klauteraars zodat ze gemakkelijk hun voedsel kunnen bemachtigen in de boomtoppen

Het fokken

Lori's zijn in het 3^e jaar broedrijp. Soms al in het 2^e jaar.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 100x50x40 cm.

Lori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 60 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruip is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Eos soortkenmerken al zichtbaar. Ten opzichte van de ouders hebben ze iets meer blauw in het jeugdkleed.

Na 77 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Voeding, drinken en badwater

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's. In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen. Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

De vogelsoorten kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièrès wordt gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is in het algemeen 5 mm.

Het verdient aanbeveling in de houderijrichtlijn van een beschreven soort uit deze familie te controleren of dit de juiste aanbevolen ringmaat is.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Lori niet verplicht.

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Lori's als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie.

Bij de Lori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit en schade.

In geval van ontsnapping zal een Lori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze algemene houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, Parrots of the World, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*,
in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*,
Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links

BirdLife International 2012. *Phigys solitarius*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

Specifieke houderijrichtlijn Muskus lori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.004.002

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Glossopsitta

Soort: **Glossopsitta concinna concinna**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:
Glossopsitta c. didimis

Land van herkomst:

Zuid Queensland Australië, Tasmanië.

Oorspronkelijk biotoop:

Langs de kustgebieden met veel eucalytusbossen en vruchten- en bloemdragende bomen.

Beschrijving vogel:

De Muskuslori is 22 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is minimaal.

Het verdient aanbeveling voor geslachtsbepaling een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is groen.

De bovensnavel heeft twee kleuren; aan de snavelbasis zwart en de punt is oranje. Dit komt bij andere Lori's niet voor. De ondersnavel is zwart. De naakte oogring is zwart. De iris van het oog is roodbruin, de pupil is zwart.

Het voorhoofd is rood. Deze rode kleur loopt in een brede band door tot op de wangen en oorstreek.

De kop en de bovenkant van de nek is zacht blauw van kleur. Achter de nek is de bovenrug bruin, licht groen bewaasd. De onderrug en stuit zijn groen.

De bevedering vanaf de keel tot in het onderlichaam is groen. Ter hoogte van de schouders bevindt zich in de flanken een gele vlek die doorloopt tot onder de vleugels.

De vleugel dekveren zijn groen. De grote vleugelpennen zijn grijs met een groene buitenvaan. De ondervleugel dekveren zijn geelgroen. De staartpennen zijn geelgroen. De onderzijde van de staart is olijfgaas geel.

De poten zijn donkergrijs met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoonosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Muskuslori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordening.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Muskuslori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen² van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Muskuslori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Muskuslori.

Muskuslori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Muskuslori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 35° C moet bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De vogels komen uit zuidwest Australië en Tasmanië, klimatologisch verschilt dit habitat niet veel met onze weersomstandigheden.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Muskuslori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Muskuslori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren (dag)licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Muskuslori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Muskuslori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naartoe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Regenwoudvogels zoals Lori's zijn geen lange afstandvliegers. Wel zijn het behendige wendbare vliegers en klauteraars zodat ze gemakkelijk hun voedsel kunnen bemachtigen in de boomtoppen

In de praktijk blijkt Muskuslori's, mits ze in een beplante buitenvolière worden gehouden, goed samen kunnen gaan met kleine duiven en vinken.

Het fokken met de Muskuslori.

De Muskuslori's zijn in het 3e jaar broedrijp. Soms al in het 2e jaar.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 100x50x40 cm.

Muskuslori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 40 cm, met een invlieggat van 5 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed.

De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Muskus soortkenmerken al zichtbaar en niet te verwarren met andere soorten Lori's.

Na 67 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Muskuslori's kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5 – 5,5 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Muskuslori niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Muskuslori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Muskuslori geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden.

Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Muskuslori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt

vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Muskuslori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schmitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockkhouse.com

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijvoorschrift Groenstaartlori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.001.007

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Lorius

Soort: **Lorius chlorocercus**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Het oosten van de Solomoneilanden.

Oorspronkelijk biotoop:

Bosgebieden en kokosplantages.

Beschrijving vogel:

Soorten uit het geslacht Lorius worden wel aangeduid als Breedstaartlori's.

De Groenstaartlori heeft als synoniem: Geelsnavellori.

De Groenstaartlori is 28cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is rood.

De snavel is oranje. De naakte oogring is zwart. De iris van het oog is oranje, de pupil is zwart.

De bevedering van de kop, teugels en nek is zwart van kleur. De rug is donkerrood, de stuit is lichter rood. Onder de hals loopt ter afscheiding van de borst een brede gele band. Aan de uiteinden van die gele band loopt een gebogen zwarte band in de richting van de oorstreek. De buik, borst, flanken en onderlichaam zijn rood. Ook de onderstaartdekveren zijn rood.

De vleugeldekveren zijn groen. De vleugelboog is hemelblauw. De grote vleugelslagpennen zijn groen met een zwart uiteinde. De onderzijde van de vleugelpennen is rood met zwarte randen.

De staart is aan de bovenzijde groen, de onderzijde is mat olijfgeel.

De poten zijn grijs met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Groenstaartlori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordening.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Groenstaartlori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen³ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Groenstaartlori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

³ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Groenstaartlori.

Groenstaartlori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Groenstaartlori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volièr zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Groenstaartlori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Groenstaartlori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Groenstaartlori is aanvullend onderstaand van toepassing:
Groenstaartlori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Loriussoorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vind zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Het fokken met de Groenstaartlori.

De Loriussoorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Groenstaartlori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 50 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed.

De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Lorius soortkenmerken al zichtbaar.

Na 81 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, met 1994, blz. 196

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Groenstaartlori's kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een volière..

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5 – 5,5 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Groenstaartlori niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Groenstaartlori's als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Groenstaartlori geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Groenstaartlori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Groenstaartlori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, G. Wind, fokkers van Groenstaartlori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, Parrots of the World, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*,
in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Lorius chlorocercus*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Vrouwenlori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.001.018

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Lorius

Soort: **Lorius domicella**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

De eilanden behorende tot de Molukken

Oorspronkelijk biotoop:

Dichte begroeiing op tropische berghellingen tussen 400 – 900 m.

Beschrijving vogel:

Soorten uit het geslacht Lorius worden wel aangeduid als Breedstaartlori's.

De Vrouwenlori heeft als synoniem: Puperkaplorie, Purperneklori.

De Vrouwenlorilori is 28cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is rood.

De snavel is oranje. De naakte oogring is zwart. De iris van het oog is oranje, de pupil is zwart.

De bevedering van het voorhoofd, de kruin en de nek is donkerblauw zwart van kleur.

De uiteinden van de verlengde nekbevedering is violet. De wang en oorstreek is rood.

De rug en stuit is donkerrood met donker omzoomde veertoppen.

De keel en hals zijn rood met onder de hals een smal geel bandje als afscheiding naar de borst.

De borst, buik, flanken en onderstaartdekveren zijn rood. De dijen zijn blauwviolet.

De vleugeldekveren zijn groen. De vleugelbochten zijn blauw. De middelste vleugeldekveren hebben een bronskleurige gloed. De ondervleugeldekveren zijn blauw. De vleugelslagpennen hebben aan de onderzijde een gele band. De buitenste vleugelslagpennen zijn blauw bewaasd.

De staart is donkerrood met een donkere omzoming aan de toppen.

De poten zijn donkergrijs met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Vrouwenlori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. N de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Endangered = bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Vrouwenlori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁴ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Vrouwenlori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

⁴ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Vrouwenlori.

Vrouwenlori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Vrouwenlori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volièr zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Vrouwenlori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Vrouwenlori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Vrouwenlori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Vrouwenlori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Lorius soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vind zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Het fokken met de Vrouwenlori.

De Loriussoorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronden per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Vrouwenlori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 50 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed.

De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de

omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Lorius soortkenmerken al zichtbaar.

Na 85 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Vrouwenlori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 7 mm.

De houder van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Vrouwenlori niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Vrouwenlori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Vrouwenlori geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Vrouwenlori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt

vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Vrouwenlori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockkhouse.com

Links

BirdLife International. 2016. *Lorius domicella*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016: e.T22684586A93036702.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijvoorschrift Geelmantel lori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.001.013

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Lorius

Soort: **Lorius garrulus flavopalliatus**

Soorten/ondersoorten:

De Geelmantellori is een ondersoort van de Molukkenlori.

Land van herkomst:

De Molukken

Oorspronkelijk biotoop:

Dichte begroeiing op tropische berghellingen tussen
400 – 900 m.

Beschrijving vogel:

Soorten uit het geslacht Lorius worden wel aangeduid als Breedstaartlori's.

De Geelmantellori is 27cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is rood.

De snavel is oranje. De naakte oogring is zwart. De iris van het oog is oranje, de pupil is zwart.

De bevedering van de kop en nek is rood van kleur. De rug en stuit zijn wat donkerder rood.

De hals, borst, buik, flanken en onderstaartdekveren is rood van kleur. De dijen zijn groen.

De vleugels zijn groen met gele vleugelbochten.

Tussen de vleugels zit boven op de rug een grote gele vlek. Deze gele vlek is groter dan die bij de Molukkenlori.

De kleine vleugeldekveren aan de zijde van de rug zijn rood. De grote vleugelpennen zijn blauwachtig zwart, soms met een rode buitenvlag.

De staartdekveren zijn rood. De staartpennen zijn blauwzwart.

De poten zijn zwart met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Geelmantellori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordening.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Vulnerable VU = kwetsbaar.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Geelmantellori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Geelmantellori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij Lori's zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

⁵ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Geelmantellori.

Geelmantellori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Geelmantellori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Geelmantellori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Geelmantellori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Geelmantellori is aanvullend onderstaand van toepassing:
Geelmantellori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Lorius soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vind zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Het fokken met de Geelmantellori.

De Loriussoorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Geelmantellori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 50 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Lorius soortkenmerken al zichtbaar.

Na 81 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Tijdschrift parkieten Sociëteit, 1978, no. 3, blz. 67 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, maart 2000, blz. 96

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge dan kan men eivoer, kiemzaad en voedings-supplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Geelmantellori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 7 mm.

De houder van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Geelmantellori niet verplicht.

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Geelmantellori's als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Geelmantel lori geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden.

Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Geelmantellori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel

op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Geelmantellori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, Parrots of the World, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schmitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockkhouse.com

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Lorius garrulus*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Molukkenlori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.001.012

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Lorius

Soort: **Lorius garrulus garrulus**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:
Lorius g. flavoppalliatum
Lorius g. marotaianus

Land van herkomst:

De Molukken

Oorspronkelijk biotoop:

Dichte begroeiing op tropische berghellingen tussen
400 – 900 m.

Foto Y. Klein – Wildeboer

Beschrijving vogel:

Soorten uit het geslacht Lorius worden wel aangeduid als Breedstaartlori's.

De Molukkenlori is 30cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is rood.

De snavel is oranjerood. De naakte oogring is zwart. De iris van het oog is oranje, de pupil is zwart.

De bevedering van de kop en nek is rood van kleur. De rug en stuit zijn wat donkerder rood.

De hals, borst, buik, flanken en onderstaartdekveren is rood van kleur. De dijen zijn groen.

De vleugels zijn groen met gele vleugelbochten.

Tussen de vleugels zit boven op de rug een kleine gele vlek in de vorm van een driehoekje.

De kleine vleugeldekveren aan de zijde van de rug zijn rood. De grote vleugelpennen zijn blauwachtig zwart, soms met een rode buitenvlag.

De staartdekveren zijn rood. De staartpennen zijn blauwzwart.

De poten zijn zwart met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Molukkenlori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordening.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Vulnerable VU = kwetsbaar.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Molukkenlori**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁶ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Molukkenlori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

⁶ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere Lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Molukkenlori.

Molukkenlori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Molukkenlori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volièr zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Molukkenlori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden.

Molukkenlori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Molukkenlori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Molukkenlori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Lorius soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vind zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Het fokken met de Molukkenlori.

De Loriussoorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronden per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Molukkenlori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 50 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen moet zeer regelmatig (een aantal keren) worden verschoond, vanwege de natte ontlasting. Hierdoor vervuult het nest snel.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed.

De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Lorius soortkenmerken al zichtbaar.

Na 81 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 1979, blz. 309

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1982, blz. 28 e.v.

Tijdschrift Parkieten Sociëteit, 1989, no. 10, blz. 292 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met warm drinkwater en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian en CEDE Lorifood, hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian en CEDE Lorifood zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen.

Ook kan met honing en bv stuifmeelkorrels toevoegen aan de pap. Elke dag in een aparte bak fruit geven, niet door de pap mengen, maar apart. Dit geeft ze wat te doen.

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Molukkenlori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een grote kistkooi 60x30x50 (lxdxh)

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pooring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pooring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 7 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Molukkenlori niet verplicht.

Aankoop en Verkoop

De aanschaf van Molukkenlori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Molukkenlori geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Molukkenlori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Molukkenlori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Y. Klein-Wildeboer, Gert van Dooren, fokkers van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Fenschaw, Parrots of the World, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*,
in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockkhouse.com

Links

BirdLife International 2012. *Lorius garrulus*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Purperbuiklori

2021, versie 1.2

NBvW code N. 31.001.008

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Lorius

Soort: **Lorius hypoinochrous hypoinochrous**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:

Lorius h. devittatus

Lorius h. rosselianus.

Land van herkomst:

Papoea Nieuw Guinea, de Bismarck archipel.

Oorspronkelijk biotoop:

Wouden, hooggroeiende vegetatie, kokosnootplantages.

Beschrijving vogel:

Soorten uit het geslacht Lorius worden wel aangeduid als Breedstaartlori's.

De Purperbuiklori heeft als synoniem: Violetstaartlori.

De Purperbuiklori is 26cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is rood.

De snavel is oranje aan de snavelbasis, de neusdop is wit.. De naakte oogring is zwart. De iris van het oog is oranje, de pupil is zwart.

De bevedering van het voorhoofd en de kruin is zwart. De wang en oogstreek is rood. De verlengde veren in de nek en hals zijn rood. Ook de rug en stuit zijn rood. De borst is rood. De buik, dijen, onderlichaam en onderstaart dekveren zijn purperblauw.

De vleugel dekveren zijn donkergroen. De vleugelslagpennen zijn groen. De ondervleugel pennen zijn geel.

De bovenstaart dekveren zijn rood. De onderzijde van de staart pennen is geel.

De poten zijn donkergrijs met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Purperbuiklori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordening.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Purperbuiklori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de natuurlijke gedragingen ⁷van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Purperbuiklori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

⁷ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Purperbuiklori.

Purperbuiklori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Purperbuiklori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Purperbuiklori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Purperbuiklori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Purperbuiklori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Purperbuiklori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Lorius soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vind zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Lorius soorten hebben een krachtige snavel, maar zijn geen echte knagers.

Als regelmatig wilgentakken en takken van fruitbomen in de volière of vlucht worden geplaatst, zal de (niet-metalen) constructie vaak wel met rust worden gelaten.

Het fokken met de Purperbuiklori.

De Loriussoorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Purperbuiklori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 50 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed.

De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Lorius soortkenmerken al zichtbaar.

Na 83 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Purperbuiklori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièrès wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 7 mm.

De houder van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Purperbuiklori niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Purperbuiklori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Puperbuiklori geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Purperbuiklori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Purperbuiklori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lorries and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lorries*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockkhouse.com

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links

BirdLife International 2012. *Lorius hypoinochrous*. The IUCN Red List of Threatened Species.

Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Zwartkaplori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.001.015

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Lorius

Soort: **Lorius lory lory**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn zes ondersoorten:

Lorius l. erythrothorax
Lorius l. jobiensis
Lorius l. cyanuchen
Lorius l. salvadori
Lorius l. somu
Lorius l. viridicrissalis

Land van herkomst:

Vogelkop Nieuw Guinea.

Oorspronkelijk biotoop:

Laagland vogel, bosranden, open bosbestanden.

Beschrijving vogel:

Soorten uit het geslacht Lorius worden wel aangeduid als Breedstaartlori's.

De Zwartkaplori is 31 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is oranje aan de snavelbasis, de neusdop is donkergrijs. De naakte oogring is donkergrijs. De iris van het oog is vuil wit, de pupil is zwart.

De bovenkant van de kop is zwart. De wang- en oorstreek zijn rood. Tussen de kop en de nek is een rode band aanwezig. De nek is donkerblauw en loopt in een punt uit naar de hals. Tussen de nek en de bovenzijde van de rug loopt een smallere rode band. De bovenzijde van de rug is donkerblauw, de onderzijde van de rug en de stuit is rood.

De keel en borst zijn rood. De buik is paarsblauw van kleur. Het onderlichaam is lichtblauw.

De dijen zijn lichtblauw.

De vleugel dekveren zijn groen met een koperkleurige waas. De vleugelslagpennen zijn donkerblauw. De ondervleugel pennen zijn rood met een gele vlag.

De boven- en onderstaart dekveren zijn rood. De staartpennen zijn violet. De onderzijde van de staart pennen is geel.

De poten zijn donkergrijs met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Zwartkaplori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Zwartkaplori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ⁸ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Zwartkaplori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

⁸ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdiertjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Zwartkaplori.

Zwartkaplori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Zwartkaplori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Zwartkaplori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Zwartkaplori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Zwartkaplori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Zwartkaplori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Lorius soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vind zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Lorius soorten hebben een krachtige snavel, maar zijn geen echte knagers.

Als regelmatig wilgentakken en takken van fruitbomen in de volière of vlucht worden geplaatst, zal de (niet-metalen) constructie vaak wel met rust worden gelaten.

Het fokken met de Zwartkaplori.

De Loriussoorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Zwartkaplori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 50 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed.

De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de

omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Lorius soortkenmerken al zichtbaar.

Na 83 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Zwartkaplori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 7 of 8 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Zwartkaplori niet verplicht

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Zwartkaplori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Zwartkap Lori geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Zwartkaplori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Zwartkaplori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volièr- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lorries and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lorries*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockkhouse.com

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Links.

BirdLife International 2012. *Lorius lory*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke Houderijrichtlijn Roodborstlori

2021, versie 1.2
NBvV code N31.001.014

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Lorius

Afbeelding

zie NBvV Vogelindex

Soort: **Lorius lory erythrothorax**

Soorten/ondersoorten:

De Roodborstlori is een ondersoort van de Zwartkap Lori.

Land van herkomst:

Nieuw Guinea, van de Geelvinkbaai in het westen tot de Fly rivier in het oosten.

Oorspronkelijk biotoop:

Laagland vogel, bosranden, open bosbestanden.

Beschrijving vogel:

Soorten uit het geslacht Lorius worden wel aangeduid als Breedstaartlori's.

De Roodborstlori is 28 - 30 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is oranje aan de snavelbasis, de neusdop is donkergrijs. De naakte oogring is donkergrijs. De iris van het oog is vuil wit, de pupil is zwart.

De bovenkant van de kop is zwart. De wang- en oorstreek en nek zijn rood. De bovenzijde van de rug is donkerblauw, de onderzijde van de rug en de stuit is rood.

De keel en borst zijn rood. De buik is paarsblauw van kleur. het onderlichaam is lichtblauw.

De dijen zijn lichtblauw.

De vleugel dekveren zijn groen met een koperkleurige waas. De vleugelslagpennen zijn donkerblauw. De ondervleugel pennen zijn rood met een gele vlag.

De onderstaart dekveren zijn hemelsblauw tot violetblauw. De staartpennen zijn violet. De onderzijde van de staart pennen is geel.

De poten zijn donkergrijs met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Roodborstlori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Roodborstlori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièrè- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièrè- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van deze natuurlijke gedragingen van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Roodborstlori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere Lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Roodborstlori.

Roodborstlori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Roodborstlori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Roodborstlori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Roodborstlori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Roodborstlori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Roodborstlori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Lorius soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vind zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Lorius soorten hebben een krachtige snavel, maar zijn geen echte knagers. Als regelmatig wilgentakken en takken van fruitbomen in de volière of vlucht worden geplaatst, zal de (niet-metalen) constructie vaak wel met rust worden gelaten.

Het fokken met de Roodborstlori.

De Loriussoorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Roodborstlori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 50 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen moet dit regelmatig worden verschoond, vanwege de dunne en natte ontlasting. Hierdoor vervuilt het nest snel.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitbroed.

De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Lorius soortkenmerken al zichtbaar.

Na 83 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met warm drinkwater en in water opgelost poeder van Avian of CEDE Lorifood.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian en CEDE Lorifood hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian en CEDE Lorifood zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen.

Ook kan met honing en bv stuifmeelkorrels toevoegen aan de pap. Elke dag in een aparte bak fruit geven, niet door de pap mengen, maar apart. Dit geeft ze wat te doen.

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Roodborstlori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een grote kistkooi 60x30x50 (lxdxh).

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 8 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Roodborstlori niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Roodborstlori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Roodborstlori geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de beveding geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Roodborstlori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Roodborstlori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig, zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Y. Klein - Wildeboer, fokster van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lorries and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lorries*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Lorius lory*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Emerald lori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.004.010

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Neopsittacus

Soort: **Neopsittacus pullicauda pillicauda**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn 2 ondersoorten.
Neopsittacus p. alpinus
Neopsittacus p. socialis

Land van herkomst:

Nieuw Guinea en het Huon schiereiland..

Oorspronkelijk biotoop:

Subtropische en tropische bergen

Beschrijving vogel:

De Emerald lori is 18 - 20 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is minimaal.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is groen.

De snavel is oranje. De naakte ooring is wit. De iris van het oog is oranje, de pupil is zwart.

Het voorhoofd is olijfgroen. De wangstreek is groen met een gele streep-tekening. De

kopbevedering vanaf het voorhoofd is groen. De kleur loopt naar de nek toe wat bruin weg.

De rug, stuit en bovenstaartdekveren zijn groen. De hals is olijfgroen. De bost, buik en onderlichaam zijn rood. De flanken en de pootplant zijn groen. De onderstaartdekveren zijn rood.

De vleugeldekken zijn groen. De middelste en grote vleugeldekken zijn groen, soms met een rode buitenvaan. De vleugelpennen en staartpennen zijn groen met een zwarte binnenvaan. De staartpennen zijn blauwgroen. De onderzijde van de staart is geelgroen.

De poten zijn grijs, met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Emerald lori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en voliërevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Emerald lori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het

natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Emerald lori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij Lori's zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdiertjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

⁹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Emerald lori.

Emerald lori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Emerald lori's zijn sterke Lori's maar een lichte bijverwarming is aan te raden in de winter, hun vloeibare voedsel moet niet bevriezen, terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 35° C moet bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Emerald lori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Emerald lori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren (dag)licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Emerald lori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Emerald lori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naartoe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Regenwoudvogels zoals Lori's zijn geen lange afstandvliegers. Wel zijn het behendige wendbare vliegers en klauteraars zodat ze gemakkelijk hun voedsel kunnen bemachtigen in de boomtoppen

Het fokken met de Emeraldlori.

De Emerald lori's zijn in het 3e jaar broedrijp. Soms al in het 2e jaar.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden. In de buitenvolière kan vanaf het voorjaar wel met het broedseizoen worden begonnen.

De vogels doen twee tot drie broedronden per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 100x50x40 cm.

Emerald lori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 30 cm, met een invlieggat van 9 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen. Ook kan gebruik gemaakt worden van een horizontaal broedblok met een voorruimte.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed.

De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23 – 26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

Na 49 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen. Wanneer voorradig kunnen ook wilde aardbeities uit de tuin, bloemen en paardenbloemen worden gegeven.

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.
De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Emerald lori's kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièrès wordt gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 4,3 mm.

De houder van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.
De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Emerald lori niet verplicht.

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Emerald lori's als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Emerald lori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de

fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Emerald lori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron Nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links

BirdLife International 2012. *Neopsittacus pullicauda*. The IUCN Red List of Threatened Species.

Version 2015.1. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Berglori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.005.004

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Oreopsittacus

Soort: **Oreopsittacus afaki afaki**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:
Oreopsittacus a. major
Oreopsittacus a. grandis

Land van herkomst:

Vogelkopgebergte noordwestelijk van Nieuw Guinea.

Oorspronkelijk biotoop:

Het is een Lori van het hooggebergte.

Beschrijving vogel:

De Berglori heeft als synoniem: Arfak's Berglori of Arfak Lori.

De Berglori is 17 cm. groot.

Er is onderscheid tussen een man en pop.

De algemene lichaamskleur is groen.

De man:

De snavel is zwart. De naakte oogring is grijs. De iris van het oog is roodbruin, de pupil is zwart.

Het voorhoofd is rood. Deze rode kleur loopt door tot boven de ogen. Vanaf de snavelinplant loopt een wit bandje onder het oog door tot op de wangen. Onder dit witte bandje zit een donkerblauwe keelvlak.

De rug is groen, de stuit is geel.

De hals en borst zijn groen. In de groene flanken zit ter hoogte van de schouders een rode vlek die doorloopt tot onder de vleugels. De buik is oranje. Deze buiktekening is aan de onderzijde omzoomd met een gele rand. De dijen en de onderstaartdekveren zijn groen.

De vleugeldekveren zijn groen. De grote vleugelslagpennen zijn grijszwart, de buitenste vleugelpennen zijn blauw.

De Berglori heeft 14 staartpennen terwijl alle andere kromsnavelers er 12 hebben. Ook uitzonderlijk is dat bij de Berglori de onderzijde van de staart rood, soms iets zwart omzoomd is. De bovenzijde van de staart is zwart, groen bewaasd, met een rood uiteinde.

De poten zijn donkergrijs met zwarte nagels.

De pop heeft geen rood voorhoofd. De keeltekening is niet blauw, maar meer zwartgrijs.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Berglori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Berglori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁰ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Berglori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij Lori's zijn::

- Virale aandoeningen;
- Bacteriële en mycotische aandoeningen;
- Parasitaire aandoeningen;
- Voedingsgerelateerde stoornissen;
- Vederafwijkingen;
- Intoxicaties;
- Reproductiestoornissen;

¹⁰ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:
jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdiertjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Berglori.

Berglori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Berglori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem mits de vogels gehouden in de avicultuur er aan zijn gewend. De maximale temperatuur niet hoger dan 35° C moet bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten. Deze vogels zijn bergvogels van de hooglanden van Nieuw Guinea. Hierdoor zijn ze van nature lage temperaturen gewend.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volièr zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Berglori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Berglori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren (dag)licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Berglori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Berglori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naartoe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Regenwoudvogels zoals Lori's zijn geen lange afstandvliegers. Wel zijn het behendige wendbare vliegers en klauteraars zodat ze gemakkelijk hun voedsel kunnen bemachtigen in de boomtoppen

In de praktijk blijkt dat Berglori's, mits ze in een beplante buitenvolière worden gehouden, goed samen kunnen gaan met andere vogels.

Het fokken met de Berglori.

De Berglori's zijn in het 2e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronden per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 100x40x40 cm.

Berglori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 40 cm, met een invlieggat van 5 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt. Ze krabben hierin een kuil voor de eieren.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed.

De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Arfak soortkenmerken al zichtbaar en niet te verwarren met andere soorten Lori's.

Na 59 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Berglori's kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5 – 5,5 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Berglori die is voorzien van een gesloten pootring niet verplicht.

Aanschafkoop en verkoop.

De aanschaf van Berglori's als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Berglori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Berglori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, Parrots of the World, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*,
in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*,
Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Links

BirdLife International 2012. *Oreopsittacus arfaki*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijvoorschrift Gekraagde lori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.005.005

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Phigys

Soort: **Phigys solitarius**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten

Land van herkomst:

Fiji eilanden.

Oorspronkelijk biotoop:

Met bomen begroeide vochtige terreinen, kokosplantages en in bloemdragende bomen.

Beschrijving vogel:

De Gekraagde Lori is 20 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is minimaal.

De algemene lichaamskleur is helder rood.

De snavel is oranje-rood. De naakte oogring is zwart. De iris van het oog is roodbruin, de pupil is zwart.

Het voorhoofd, de teugel en de kop zelf zijn donkerblauw. De nek laat een brede geelgroene tekening zien. Onder deze groene tekening loopt over de nek een rode band vanaf de flanken.

De rug en de stuit zijn geelgroen. De borst en buik zijn rood. De dijen en het onderlichaam zijn donkerblauw. De onderstaartdekveren zijn groen.

De vleugeldekveren zijn groen. De grote slagpennen zijn zwart met een groene buitenvlag. De staart is groen. De poten zijn vleeskleurig met donkere nagels.

De pop is nagenoeg gelijk aan de man, maar de blauwe kleur van de kop is bleker.

Daarnaast heeft de pop niet de groene nektekening. De kleur van de kop gaat direct over in de groene kleur van de rug

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Gekraagde Lori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Gekraagde Lori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Gekraagde Lori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

¹¹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Gekraagde Lori.

Gekraagde Lori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Gekraagde Lori's zijn sterke Lori's maar een lichte bijverwarming is aan te raden in de winter, terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 35° C moet bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Gekraagde Lori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Gekraagde Lori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren (dag)licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Gekraagde Lori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Gekraagde Lori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naartoe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Regenwoudvogels zoals Lori's zijn geen lange afstandvliegers. Wel zijn het behendige wendbare vliegers en klauteraars zodat ze gemakkelijk hun voedsel kunnen bemachtigen in de boomtoppen

Het fokken met de Gekraagde Lori.

De Gekraagde Lori's zijn in het 3^e jaar broedrijp. Soms al in het 2^e jaar.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 100x50x40 cm.

Gekraagde Lori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 60 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed.

De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Eos soortkenmerken al zichtbaar. Ten opzichte van de ouders hebben ze iets meer blauw in het jeugdkleed.

Na 77 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's. In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge(n) dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Gekraagde Lori's kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièr(e)s wordt gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Gekraagde Lori niet verplicht.

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Gekraagde Lori's als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Gekraagde Lori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Gekraagde Lori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron Nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, Parrots of the World, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links

BirdLife International 2012. *Phigys solitarius*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Witruglori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.002.009

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pseudeos

Soort: **Pseudeos fuscata**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:
Pseudeos f. incondita

Land van herkomst:

De landen van herkomst zijn Indonesië en Papua Nieuw Guinea.

Oorspronkelijk biotoop:

Bosgebieden en terreinen met open bosbestanden.

Beschrijving vogel:

De Witruglori heeft als synoniem: Duskylori.

De Witruglori is 26 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is overwegend donker olijfbruin.

De snavel is oranjerood. De naakte oogring is donkergrijs. De iris van het oog is rood, de pupil is zwart.

De kopbevedering is bleekgeel. De veren van de nek en borst hebben een bleek gele omzoming.

De rug en stuit zijn geelachtig wit.

De hals heeft een gele tot oranjerode band. Sommige vogels hebben nog een band over de borst. De kleur van de buikbevedering en de dijen is geel tot oranje.

De ondervleugel dekveren zijn olijfgeel. Op de onderzijde van de vleugelpennen zijn twee oranjegele strepen aanwezig.

De staart is bleek olijfgroen en oranje bewaasd.

De onderstaart dekveren zijn purperblauw.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Witruglori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsmeer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor lori's.

Er is voor de lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat. Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Witruglori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹²van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Witruglori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdiertjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

¹² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Witruglori.

Witruglori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

In het regenwoud kunnen situaties optreden tot 100% luchtvochtigheid. De witruglori's zijn dus een hoge luchtvochtigheid gewend.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan -10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 35° C moet bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

Bedenk dat witruglori's op Nieuw Guinea voorkomen. In de hooglanden daar kan het vriezen. Dit betekent dat de vogels behoorlijke temperatuur schommelingen gewend zijn.

De lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volièr zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Witruglori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Witruglori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Witruglori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Witruglori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naartoe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Regenwoudvogels zoals lori's zijn geen lange afstandvliegers. Wel zijn het behendige wendbare vliegers en klauteraars zodat ze gemakkelijk hun voedsel kunnen bemachtigen in de boomtoppen

Het fokken met de Witruglori.

De Witruglori's zijn in het 3^e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Witruglori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 60 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden twee eieren gelegd die door de pop zelf worden uitgebroed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de

omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de soortkenmerken nog niet zichtbaar.

Na 91 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1979, blz. 40

Tijdschrift Parkieten Sociëteit, 1990, no. 6, blz. 184 e.v.

Domesticatie

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm en kleurmutaties van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Witruglori's kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 6,5 mm.

De houder van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Witruglori niet verplicht.

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Witruglori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Witruglori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt

vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Witruglori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron Nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockkhouse.com

Links

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Bijlage A:

Huisvestingsmatrix voor vogels uit de cluster 5b.

Lori's

Grootte van de vogel	Jaarcyclus	Huisvesting systeem	Aantal vogels
	Rustperiode	Buitenvolière met nachthok Buitenvlucht met nachthok Binnen volièr Binnen vlucht Inclusief broedblokken die ook gebruikt worden als slaapnesten Vluchtkooi 120 x 100 x 80 cm.	
	Vorbereiding broedseizoen	Het aanbrenge van nestkastjes of broedblokken in de volièr, vlucht of nachthok.	
	Broedseizoen	Nestgelegenheid in vluchten, volières en aangebouwde nachthokken.	1 koppel
	Rustperiode Incl. ruiperiode	In volièr, vlucht of vluchtkooi	
	Vorbereiding deelname aan evenementen	Kooi 120 x 100 x 80 cm. of kleine volièr	
	Deelname aan tijdelijke evenementen	Voorgescreven Tentoonstellingskooi – of volièr	1
	Rustperiode	Zie start matrix	

Lori's worden gehouden in volières en vluchten met, bij voorkeur, een aangebouwd nachthok.

Ter voorbereiding op de deelname aan een tijdelijke tentoonstelling worden de vogels ondergebracht in grote kooien, of in binnenhuis opgestelde kleine volières.